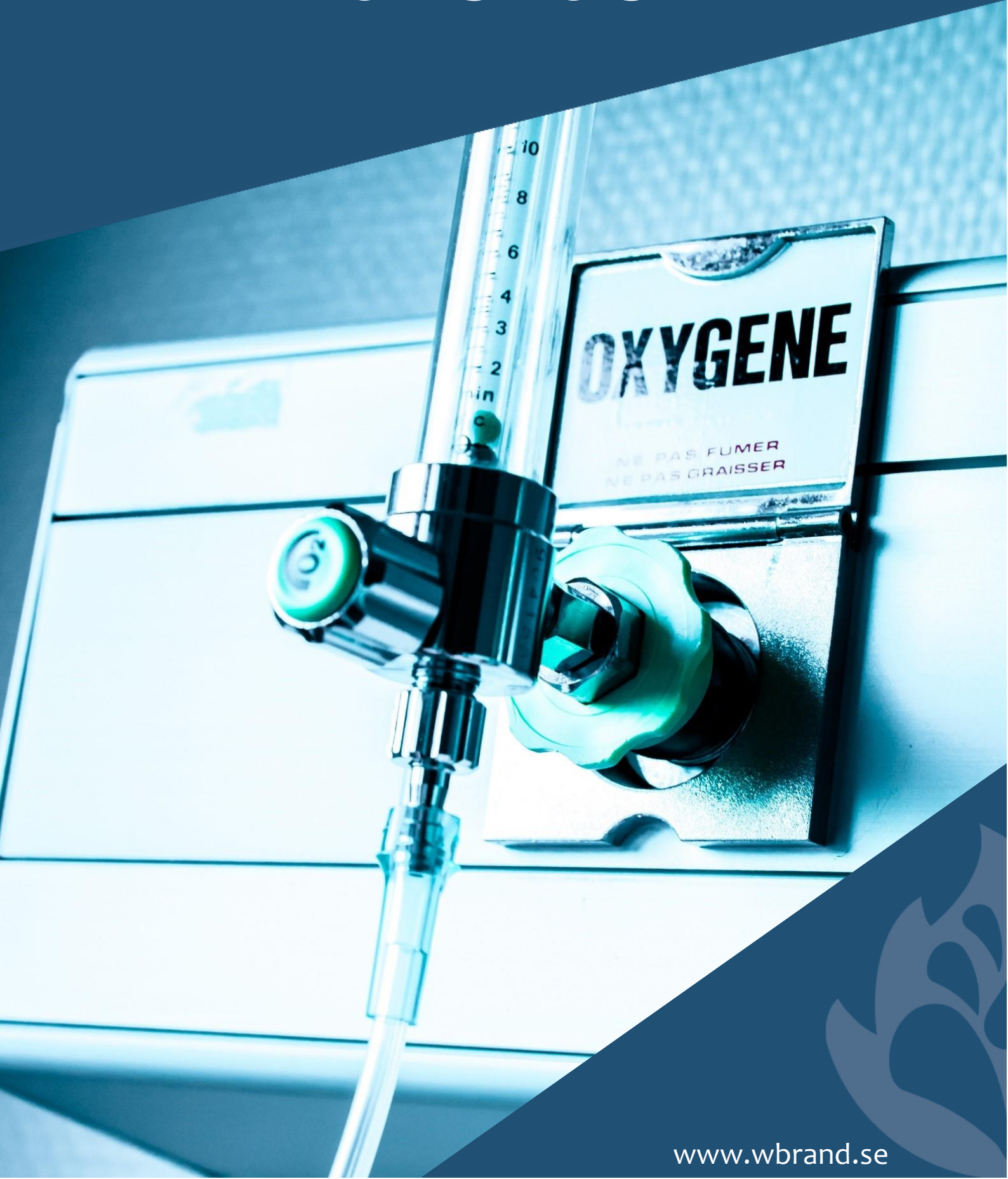

BRANDKÅREN
NORRA DALARNA

HANTERING AV SYRGAS I HEMMET

HANTERING AV SYRGAS I HEMMET

Vid vissa sjukdomar kan patienter behöva behandling med syrgas utanför sjukhus och i Sverige påbörjar ca 1500 patienter syrgasbehandling i hemmet varje år. Syrgas i sig är inte brännbar men den accelererar förbränning. Detta kräver att vissa åtgärder vidtas för att hanteringen ska vara så säker som möjligt. Syrgas kan hanteras i hemmet på tre sätt:

- **Kyld flytande syrgas:** Syrgas kyls till en temperatur under -183°C för att bli flytande och förvaras i termosbehållare. Vid normal rumstemperatur expanderar en liter flytande syrgas till 800 liter gas.
- **Syrgasflaskor:** Fyllda syrgasflaskor innehåller komprimerad gas under tryck på ca 200 bar, vilket innebär att en liter komprimerad gas expanderar till 200 liter gas vid atmosfärstryck.
- **Syrgaskoncentrator:** Enhet som samlar och koncentrerar syrgas från omgivningsluften. Ingen gas lagras i en syrgaskoncentrator och den utgör ingen risk vid avstängning.

Öppen eld och rökning är förbjudna i bostäder där syrgasbehandling ges. Vid brand ska nödavgångsventiler stängas och alla behållare med flytande syrgas och syrgasflaskor bör om möjligt transporteras till en säker plats.

FÖRVARING I HEMMET

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning och kontroll av trycksatta anordningar (AFS 2017:3) bör det finnas varningsskyltar enligt figuren för dem som hanterar syrgas i hemmet. Denna skylt bör vara placerad på eller nära dörren. Reservflaskor och oanvända flaskor bör placeras nära ytterdörren. Om de förvaras i ett skåp eller liknande bör detta utrymme också märkas med skylt. Om du har en balkong eller uteplats som inte är inglasad är det bäst att placera flaskorna där ur brandsäkerhetssynpunkt.

TRANSPORT

Privatpersoner får transportera syrgas utan begränsningar enligt transportregler för farligt gods, förutsatt att åtgärder vidtas för att förhindra läckage under normala transportförhållanden. Syrgasen ska vara förpackad för detaljhandelsförsäljning och avsedd för personligt bruk, med flaskan säkrad för att förhindra rörelse i fordonet.

RISKER VID BRAND

Syrgas är inte brännbart i sig, men det kan accelerera förbränningen. Vid en brand kan närvaron av syrgas i luften kraftigt påskynda brandförloppet, vilket i höga halter kan leda till explosionsartade förhållanden.

Vid brand utgör flytande syrgas den största risken. Kontakt med en öppen låga kan orsaka en explosiv brand. Även komprimerad syrgas i gasflaskor utgör en potentiell fara vid brand. Uppvärmning av gasflaskan till cirka 350°C kan leda till kärleksprängning och en kraftig explosion. Å andra sidan anses syrgaskoncentrator vara relativt säker vid brand, men den bör ändå stängas av för att förhindra ytterligare syretillförsel till branden.

Informera brandkåren
Om det är möjligt ska gasflaskor tas ut i säkerhet vid brand, om detta inte är möjligt ska brandkåren informeras var de finns placerade.